

Asia: VN/14930/2022

## **Vuoroasuvan lapsen elatusavun suuruuden arvioiminen; työryhmän ehdotus**

### **Lausunnonantajan lausunto**

**Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Lausunnon antaminen

Oikeusministeriö on pyytänyt hovioikeudelta lausuntoa yllä mainitusta työryhmän ehdotuksesta. Hovioikeus esittää kunnioittaen lausuntonaan seuraavaa.

Ehdotusta koskevat yleiset huomiot

Työryhmän ehdotus on huolellisesti laadittu ja hyvin perusteltu. Ehdotusta laadittaessa on kuultu keskeisten etujärjestöjen edustajia ja muita asiantuntijatahoja.

Työryhmän ehdotus vuoroasuvan lapsen elatusavun suuruuden arvioimisesta on tarpeellinen vuoroasumisen ollessa nykyisin yksi mahdollinen lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetussa laissa (361/1983) tarkoitettu lapsen asumisjärjestely. Oikeusministeriön vuonna 2007 julkaisemassa ohjeessa Ohje lapsen elatusavun suuruuden arvioimiseksi (OM 2007:2) ei ole erikseen otettu huomioon vuoroasumistilannetta. Myös oikeuskäytännössä (KKO 2010:38 kohdat 14 ja 15) on kiinnitetty huomiota elatusapuohjeen puutteelliseen soveltuvuuteen vuoroasumistilanteessa.

Ehdotetut poikkeukset vuoden 2007 ohjeeseen (3. jaksossa)

Ehdotus lapsen yleisten kustannusten jakamisesta vuoroasumistilanteessa lähtökohtaisesti puoliksi vanhempien kesken on perusteltua, mutta on myös hyvä, että ohjeessa on huomioitu tästä

poikkeamisen mahdollisuus, mikäli toinen vanhemmista tosiasiaassa vastaa suuremmasta osasta näitä kustannuksia. Pääasiallinen vastuu esimerkiksi vaate-, jalkine- ja harrastusvälinehankinnoista voi tosiasiallisesti vuoroasumistilanteessakin olla vain toisen vanhemman vastuulla.

Myös ehdotus siitä, että vuoroasumistilanteessa lapsen elatuksen tarpeeseen kuuluvaan lapsen osuuteen asumiskustannuksista jyvitetään osuus molempien vanhempien asumiskustannuksista, on perusteltu ja huomioi lapsen riittävän elatuksen tarpeen jos vanhempien elatuskyvyt ja asumiskulut eroavat huomattavasti toisistaan.

Elatustukea varten tehtävää merkintää koskeva ohjeistus (5. jakso)

Vuoroasuvan lapsen elatukseen liittyvän laskelman tekeminen on luonnollisesti monimutkaisempaa kuin elatuslaskelman tekeminen tapaamisoikeustilanteessa. Sen arvioiminen, johtuuko täysimääräisen elatustuen määrää pienempi elatusapu elatusvelvollisuuden puutteellisesta elatuskyvystä vai muusta syystä, vaatii vielä varsinaisesta elatusapulaskelmasta erillisen laskelman, koska elatuskyvyn puutteellisuutta koskevassa laskelmassa vanhemman asumiskuluista ei ehdotuksen mukaan vähennetä lapsen osuutta asumiskuluista.

Työryhmän ehdotus on myös tältä osin selkeä ja siinä annetut esimerkit helpottavat sen soveltamista. Olisi kuitenkin toivottavaa, että käyttöön saataisiin nykyisten elatusapulaskurien rinnalle elatusapulaskuri, jossa lapsen vuoroasuminen ja myös elatuskyvyn puutteellisuutta koskevan laskelman tekeminen on huomioitu ehdotuksen mukaisesti. Tämä helpottaisi niin elatussopimusten tekoa kuin lainkäyttötyötäkin.

Holm Tiina

Vaasan hovioikeus - Lausunnon on valmisteellut asessori Elina Laakso